

Силабус навчальної дисципліни «Розвиток творчого потенціалу особистості викладача»

1 – Загальна інформація

Назва ЗВО	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка
Назва НД	Розвиток творчого потенціалу особистості викладача
Автор (и)	- Прізвище та ім'я: Клочек Лілія - Науковий ступінь: доктор психологічних наук - Вчене звання: професор - Посада: проректор з наукової роботи, професоркафедри психології та соціальної роботи - Електронна пошта: l.v.klochek@cuspu.edu.ua - Контакти, як можна зв'язатися: Вайбер, Телеграм:+380 509479455
Назва ОП	Освітня програма підвищення кваліфікації / професійного розвитку науково-педагогічних і наукових працівників закладів вищої освіти та наукових установ
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Статус НД	Обов'язкова
Обсяг	1 ЄКТС / 30 годин
Мова викладання	Українська

2 – Анотація, мета та результати навчання

Анотація до НД	<p>Уявлення про НД НД поєднує теоретичні та практичні аспекти розвитку особистості сучасного викладача вищої школи, здатного усвідомлювати власний творчий потенціал, який у викладацькій діяльності дає можливість успішно впроваджувати інновації в освітній процес, налагоджувати конструктивні взаємини зі студентами, сприяти їх професійному становленню та особистісному зростанню.</p> <p>Актуальність НД В сучасних умовах існування вітчизняної вищої освіти актуальною є проблема розвитку особистості викладача, готового до постійних змін і нововведень. Впровадження інноваційних підходів освітній процес, застосування комунікаційно-інформаційних технологій тощо вимагають актуалізації професійного потенціалу педагога, активізації творчої складової його особистості. На сьогоднішній день ЗВО потребує викладача, який працює у форматі творчих пошуків, що ґрунтуються на здобутку традиційних методик і включають інноваційні елементи; який вмотивований не тільки на репродуктивне відтворення на занятті навчального матеріалу, а й на новаторство та застосування прогресивних підходів. Сучасний викладач – професіонал, здатний гнучко перебудовувати напрям зміст викладацької діяльності, працює над власним розвитком, підвищенням освітнього та культурного рівнів, уміє самостійно набувати необхідних для професійної діяльності знань, умінь навичок, критично мислить, зорієнтований на досягнення успіху у своїй справі. Разом з тим важливо, щоб викладач усвідомлював свої потенційні можливості як людини творчої, спроможної віднаходити нестандартні способи вирішення різноманітних професійних завдань. Відтак на сьогодні особливо актуалізується проблема розвитку творчого потенціалу викладача вищої школи..</p> <p>Міждисциплінарність НД НД належить до галузі знань «Освіта/Педагогіка», поєднує у собі елементи освітньої інноватики, педагогіки, інтеграції та проектного управління освітнім процесом.</p> <p>Загальні компетентності Професійного стандарту викладача ЗВО, на розвиток яких спрямовано НД Загальні компетентності Професійного стандарту викладача ЗВО, на розвиток яких спрямовано НД НД спрямована на розвиток таких ЗК Професійного стандарту:</p>
-----------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> - ЗК01. Знання та розуміння предметної області і професійної діяльності; - ЗК02. Володіння навичками критичного мислення; - ЗК.03 Володіння комунікативними навичками, здатність проявляти емпатію; - ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; - ЗК06. Здатність до особистісного і професійного розвитку; - ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); - ЗК08. Здатність застосовувати кращі практики у професійній діяльності; - ЗК.10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); - ЗК11. Здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності. <p>Професійні компетентності Професійного стандарту викладача ЗВО, на розвиток яких спрямовано НД</p> <p>НД спрямована на розвиток таких ПК Професійного стандарту:</p> <ul style="list-style-type: none"> - А1. Здатність розробляти програму навчальної дисципліни або її складники, навчальні та методичні матеріали до них; - А2. Здатність оновлювати програму навчальної дисципліни відповідно до вимог внутрішньої системи забезпечення якості; - Б1. Здатність проводити навчальні заняття та забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб студентів; - Б2. Здатність консулювати студентів з предмета навчальної дисципліни відповідно до їхніх індивідуальних освітніх потреб; - Б3. Здатність здійснювати індивідуальний супровід студента (наставництво, менторство) під час навчання; - В3. Здатність надавати студентам зворотний зв'язок щодо результатів оцінювання та рекомендації щодо покращення результатів навчання; - Г1. Здатність обгрунтувати, спланувати та виконати дослідницький/творчий проект; - Д1. Здатність готувати документи та матеріали до засідання кафедри, інших колегіальних органів, брати участь у нарадах, робочих групах, професійних об'єднаннях; - Д2. Здатність планувати, готувати та проводити освітні й наукові заходи; - Ж1. Здатність здійснювати наукову/фахову експертизу дослідницьких (наукових), фахових/творчих проектів.
<p>Мета НД</p>	<p>НД спрямована на розвиток уявлень НПП про творчий потенціал викладача як складне особистісне утворення, що інтегрує пізнавальний ресурс, творчі можливості та здібності, готовність до інноваційної педагогічної діяльності; розвинути здатності до творчого та професійного саморозвитку й самовдосконалення; сформувати навички вияву креативності в осмисленні різноманітних ситуацій взаємодії зі студентами.</p>
<p>Результати навчання (РН) НД</p>	<ul style="list-style-type: none"> - РН1. Формувати у слухачів мотивацію до розвитку творчої складової власної особистості; - РН2. Розробляти стратегію життєвого і професійного шляху, створювати сприятливі умови для власної професійної успішності; - РН3. Удосконалювати програму професійного розвитку / підвищення кваліфікації НПП у частині розвитку творчого потенціалу та розширення можливостей самореалізації в процесі; - РН4. Розробляти модель розвитку творчого потенціалу викладача вишу; - РН5. Розробляти стратегії, тактики та механізми самовдосконалення особистості викладача; - РН6. Розробляти індивідуальну траєкторію розвитку викладача університету (з урахуванням творчої складової його особистості); - РН7. Володіти методами та техніками побудови й здійснення особистістю викладача свого професійного життя з урахуванням перспективи та змінних реалій освітнього середовища.

3 – Зміст НД та навчальна діяльність

<p>Зміст НД (модулі)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Модуль 1 (0,5 ЄКТС). Особливості розвитку творчого потенціалу викладача вищої школи - Модуль 2 (0,5 ЄКТС). Життєтворчість педагога та його реалізація в професійній діяльності
---------------------------------	---

Назва модуля	- Модуль 1 (0,5 ЄКТС). Особливості розвитку творчого потенціалу викладача вищої школи
РН, на які спрямовано модуль	- РН1. Формувати у слухачів мотивацію до розвитку творчої складової власної особистості; - РН2. Розробляти стратегію реалізації викладачем власного особистісного та професійного ресурсу; - РН4. Розробляти модель розвитку творчого потенціалу викладача вишу; - РН6. Розробляти індивідуальну траєкторію розвитку викладача університету (з урахуванням творчої складової його особистості).
Навчальна діяльність в аудиторії (6 год)	- Види навчальних занять ¹ : лекція, семінар - Види навчальної діяльності ² : дискусія, практичне завдання, презентація
Лекція (2 год.)	Тема: Творчий потенціал особистості викладача й реалії освітнього процесу у вищій школі Питання для обговорення: - Творчий потенціал особистості викладача та її внутрішній ресурс; - Чинники та структура творчого потенціалу викладача; - Сучасний освітній процес та можливість реалізації творчої складової особистості викладача; - Рівень творчого потенціалу викладача і результативність його науково-педагогічної діяльності.
Семінар (2 год.)	Тема: Творчий потенціал особистості викладача в світлі ціннісного підходу Питання для обговорення: - Творчий потенціал як складна, відкрита й самоорганізована система; - Гуманістична спрямованість світосприйняття викладачем студента, його дій і вчинків; - Висока адаптивність особистості викладача; - Здатність викладача до творчої самореалізації та духовного саморозвитку в просторі соціального і професійного життя. Завдання: 1. Аналіз особливостей вияву творчого потенціалу сучасного викладача вищої школи. 2. Моделювання умов розвитку творчого потенціалу НПП. 3. Обґрунтування психологічних механізмів реалізації творчого потенціалу викладача.
Практичне завдання (2 год.)	Тема: Формування творчого потенціалу викладача вищої школи Завдання: - Оволодіти техніками визначення творчого потенціалу та креативності викладача вищої школи; - Опанувати вправи, спрямовані на розвиток компонентів творчого потенціалу особистості вчителя.
Самостійна робота (5 год.)	- Види навчальної діяльності: практичне завдання, презентація
Практичне завдання (5 год.)	Тема: Розвиток здатності особистості до розвитку власного творчого потенціалу Завдання: - Здійснити аналіз поглядів вітчизняних і зарубіжних учених на проблему творчого потенціалу особистості; - Пояснити, у чому виявляється творчий потенціал особистості викладача; - Презентувати реалізацію викладачем власних стратегій і тактик вирішення різних проблем, завдань, пошуку виходу зі складних, нестандартних ситуацій.

¹ Види навчальних занять – лекція, практичне / семінарське / лабораторне / індивідуальне заняття, консультація, майстер-клас тощо

² Види навчальної діяльності студента – практичні завдання, проекти, дискусії, презентації, лабораторні завдання, есе, реферати тощо

Ресурси ³	<ul style="list-style-type: none"> - Презентації, надані викладачем під час лекції та семінарського заняття - Європейські принципи вдосконалення навчання і викладання у вищій освіті. https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/yevropeiski_pryntsypy_vdoskonalennia_navchanya.pdf - Навчання і викладання у ЄПВО. https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/yevropeiski_pryntsypy_vdoskonalennia_navchanya.pdf - Творчий потенціал особистості в сучасному соціально-культурному просторі. https://tvorchyi-potentsial-osobystosti-u-suchasnomu-sotsialno-kulturnomu-prostori-osoblyvosti-rozvytku-ta-realizatsii - Творчий потенціал людини як психологічна проблемаL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/30250/1/%D0%9C%D0%BE%D0%BB%D1%8F%D0%BA%D0%BE.pdf
Поточний контроль (2 год.)	- Презентація індивідуального / групового проєкту «Творчість у діяльності викладача»

Назва модуля	Модуль 2 (0,5 ЕКТС). Життєтворчість викладача та його реалізація в професійній діяльності
РН, на які спрямовано модуль	<ul style="list-style-type: none"> - РН2. Розробляти стратегію свого життєвого і професійного шляху, створювати сприятливі умови для власної професійної успішності; - РН3. Удосконалювати програму професійного розвитку / підвищення кваліфікації НПП у частині розвитку творчого потенціалу та розширення можливостей самореалізації в процесі; - РН5. Розробляти стратегії, тактики та механізми самовдосконалення особистості викладача; - РН7. Володіти методами та техніками побудови й здійснення особистістю викладача свого професійного життя з урахуванням перспективи та змінних реалій освітнього середовища.
Навчальна діяльність в аудиторії (6 год)	<ul style="list-style-type: none"> - Види навчальних занять: лекція-обговорення, практичне заняття - Види навчальної діяльності: есе, практичне завдання
Лекція (2 год.)	<p>Тема: Життєтворчість педагога як творчий стиль його життя і професійної діяльності</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Особистісний і професійний вибір викладача; - Самовдосконалення та самореалізація особистості викладача; - Стратегія особистісного та професійного розвитку викладача.
Практичне заняття (2 год.)	<p>Тема: Життєві та професійні завдання викладача</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Творче проектування викладачем свого професійного шляху; - Власні особистісні, інтелектуальні, професійні ресурси викладача та їх використання - Позитивна динаміка в розвитку особистості викладача і процесі професійної діяльності. <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проаналізувати особливості створення викладачем свого професійного проєкту; - Визначити алгоритм розв'язання викладачем проблемних професійних задач; - Окреслити напрямки самовдосконалення особистості викладача.
Практичне завдання (2 год.)	<p>Тема: Самореалізація викладача в професійній діяльності</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проаналізувати формування життєвих і професійних планів викладача в сучасних реаліях; - Розробити індивідуальну траєкторію розвитку НПП (з огляду на творчий компонент його

³ Рекомендовані ресурси – друковані, Інтернет-джерела, бази даних, віртуальні лабораторії, технічне і програмне забезпечення / обладнання тощо

	особистості.
Самостійна робота (5 год.)	- Види навчальної діяльності: практичне завдання, індивідуальний / груповий проєкт
Практичне завдання (5 год.)	Тема: Стратегія професійного життя викладача Завдання: - Розробити модель побудови та здійснення особистістю викладача траєкторії свого професійного шляху; - Окреслити етапи реалізації стратегії професійного життя викладача.
Ресурси	- Презентації, надані викладачем під час лекції та семінарського заняття - Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти». https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf - Постанова КМУ «Деякі питання ПК педагогічних і науково-педагогічних працівників» № 800 від 21.09.2019 р. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text - Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Методичних рекомендацій для професійного розвитку НПП» № 1341 від 30.10.2020 р. https://mon.gov.ua/ua/npa/prozatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-dlya-profesijnogo-rozvitku-naukovo-pedagogichnih-pracivnikiv - Ключові компетентності навчання впродовж життя. Європейська рамка https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5719a044-b659-46de-b58b-606bc5b084c1 - https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_975#Text - Стратегія професійної успішності сучасного педагога https://lib.iitta.gov.ua/705512/1/6%D0%B0.pdf - Який він – сучасний викладач https://www.dut.edu.ua/ua/news-1-562-9204-yakiy-vin-suchasniy-vikladach_kafedra-vischoi-matematiki-matematichnogo-modelyuvannya-ta-fizik
Поточний контроль (2 год.)	- Презентація індивідуального / групового проєкту «Самореалізація викладача вищої школи: навчання студентів, наукова діяльність, педагогічна творчість»

4 – Оцінювання РН та правила поведінки

Оцінювання РН	<p>Форми поточного контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - участь в обговореннях, семінарських заняттях, виконання практичних завдань, презентація індивідуальних проєктів <p>Форми підсумкового контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тест, захист індивідуального проєкту <p>Критерії оцінювання РН:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Активність - Конкретність, обґрунтованість - Креативність <p>Формування інтегральної оцінки за НД : максимально 100 балів</p> <ul style="list-style-type: none"> - Участь в обговореннях (лекції) – 5 балів - Участь в семінарських заняттях – 5 балів - Участь на практичних заняттях – 5 балів - Виконання самостійної роботи – 10 балів - Презентація результатів групових проєктів – 10 балів - Тест (1 год.) – 10 балів - Захист проєкту (3 год.) – 20 балів
----------------------	---

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Правила поведінки	Вимоги щодо відвідування занять, виконання завдань тощо: <ul style="list-style-type: none">- Присутність та активна участь на заняттях- Своєчасне та якісне виконання завдань Вимоги щодо академічної доброчесності: <ul style="list-style-type: none">- Посилання на первинні джерела- Формування та формулювання авторської позиції
--------------------------	---

Розподіл годин (30 год.)

Модуль	Всього год.	Лекція	Практичні	Семінарські	Самостійна робота	Поточний контроль
Модуль 1	13	2	2	2	5	2
Модуль 2	13	2	2	2	5	2
Всього	26					

	Всього	Тест	Захист проекту
Підсумковий контроль	4	1	3

Розподіл балів (100 балів)

Модуль	Всього год.	Лекція	Практичні	Семінарські	Самостійна робота	Поточний контроль
Модуль 1	35	5	5	5	10	10
Модуль 2	35	5	5	5	10	10
Всього	70					

	Всього	Тест	Захист проекту
Підсумковий контроль	30	10	20

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.